

BINT

MIDZOMEREDITIE

FESTIVERENTIE

FESTIVAL / CONFERENTIE

INSPANNING / ONTSPANNING

DAG / NACHT

ZAKEN

PROGRAMMA

BINNEN / BUITEN

EN / EN

GRENSVERLEGGENDE INZICHTEN OVER SUCCESVOL SAMENWERKEN AAN COMPLEXE OPGAVEN

21+22 JUNI 2022 / CAMPING KALLUMAAN KRAGGENBURG

DEVERBINDINGSDIENST.NL/FESTIVERENTIE @BINT_DEVERBINDINGSDIENST

BINT EER GE BEGINT

ALLES IS OOK ONLINE TE LEZEN OP DE WEBSITE
VAN DE BINT FESTIVERENTIE

// JE BENT ER (ECHT) BIJ

Een persoonlijk belletje, een LinkedIn-bericht of een tip via-via. Iets heeft jou ertoe aangezet om bij de eerste editie van de BINT Festiverentie te zijn. In een tent of hotelkamer. Alleen of met iemand samen. Je bent erbij. En nu lees je alvast het programmaboekje. Hierin vind je alle informatie die je nodig hebt om je te verheugen en voor te bereiden op een verfrissende 24 uur. Maar ook wanneer je ter plekke de weg in het programma of op het terrein even kwijt bent.

HET IDEE

Het idee ontstond in een Amsterdams café waar Jesse en Martine elkaar troffen om te brainstormen over de waarde van het netwerk BINT. Het voelde wild, maar had toen al een serieuze ondertoon. En we zijn het gewoon gaan doen. Om de kracht van verbinding te herontdekken na een periode van onthechting voor het covidvirus. Want professionals die over grenzen samenwerken bevinden zich het liefste ergens 'tussen'. En zo werd het een festival schuine streep conferentie, waar kennis en creativiteit, lezingen en ontspanning, hoofd en hart, natuur en mens en persoonlijke ontwikkeling en zakelijke verdieping samenkomen.

DE ZOEKTOCHT

We zochten een passende locatie. Eén waar comfort en avontuur gevoeld kan worden. En een plek waar camping en hotel elkaar ontmoeten. Dat is Kallumaan geworden. We hopen dat jullie net zo onder de indruk zijn als wij. En dat jullie de tijd nemen om de schoonheid van de omgeving te verkennen. Wandel door het grootste bamboebos van de Benelux, neem een ochtendduik of ontdek verborgen strandjes. En we gingen op zoek naar jullie. De grenswerkers, die in hun

werk vaak zoveel opgaven, dilemma's en contacten op het bord hebben liggen. Ga er maar aanstaan! En weet jullie bezige bijen eens te vinden. Het is een kleine, bijzondere en gemotiveerde groep geworden die het aandurfde. Een mooie mix aan grenswerkers; omgevingsmanagers, denkers, doeners, adviseurs, bouwers, millennials, boomers en alles ertussenin. Jullie hebben zometeen 24 uur om met elkaar kennis te maken.

TER PLEKKE

En wat als je er echt bent? Wat willen we jullie meegeven voor de Festiverentie? Allereerst. Land even! Geef je zintuigen de tijd om te ontdekken op welke plek je bent beland. Daarna kun je je eigen route volgen. Je kunt lekker binnen je comfortzone blijven of er flink buiten gaan. Dat kan op de volgende plekken die je op de plattegrond kunt terugvinden:

- **Bar:** de plek waar we ontmoeten, matchen en eten
- **Bühne:** de plek voor verhalen en lezingen
- **Bouwhut:** de plek voor tools en gedachtegoed
- **Babbel:** de plek voor intieme gesprekken
- **Beach:** de plek voor ongewone of ontspannen activiteiten
- **Bamboebos:** de plek voor een wandeling

Bijna alle sessies zijn in kleine groepen, zodat persoonlijke verbinding en verdieping mogelijk is. We zijn natuurlijk heel benieuwd hoe jullie het programma en elkaar ervaren. Voor nu hopen we dat jullie deze langste dag en kortste nacht van het jaar niet snel meer zullen vergeten. Reis ver, drink goed, denk na, lach hard, duik diep en kom terug.

Een uitgestoken hand van het Festiverentieteam!

BINT is de verbindingdienst van en voor iedereen die over grenzen samen werkt.

Wij zijn grenswerkers. Wij zijn de opgavemanager, de coalitiebouwer, de wijkverbinder, de omgevingsmanager. Wij werken samen over grenzen van teams, van organisaties, van disciplines. Daar ervaren we verschillen. Deze verbinden en inzetten voor vernieuwing is een vak. Een onmisbaar vak om de maatschappelijke opgaven van nu aan te pakken. Daarom komen wij als grenswerkers samen om met elkaar te leren, te reflecteren, te experimenteren. Vanuit praktijk en wetenschap. Zo leggen wij ongewone verbanden voor alledaagse opgaven. Dat BINT!

// INITIATIEFNEMER EN DEELNEMERS

TwynstraGudde is initiatiefnemer van BINT. Al decennialang investeert TwynstraGudde in het ontwikkelen van het gedachtegoed en het professionaliseren van het vak samenwerken. Een mooi vak, maar ook een ingewikkeld vak. Een vak dat we vanzelfsprekend alleen samen kunnen ontwikkelen.

WAAROM BINT?

Samenwerkingsverbanden blijken in de praktijk niet altijd de verwachte meerwaarde op te leveren, onder meer door de verschillen tussen mensen en organisaties en de spanningen die daaruit voortkomen. Professionals beschikken niet altijd over de taal en het repertoire om deze bespreekbaar en hanteerbaar te maken. Daarbij worden verbindende professionals vaak niet goed ondersteund in hun eigen organisatie en vinden wetenschappelijke inzichten niet altijd hun weg naar de praktijk. Dat is zonde.

Want samenwerken over grenzen van teams, disciplines en organisatie vergroot de kans op creatieve en vernieuwende oplossingen. Daarom heeft TwynstraGudde samen met betrokken organisaties en professionals BINT opgericht. En natuurlijk ook omdat het samen leuker is dan alleen. BINT is een manier om maatschappelijk bij te dragen aan sterke samenwerkingsverbanden die de complexe opgaven en transities van deze tijd verder brengen.

WAT IS BINT?

BINT is een onafhankelijk netwerk, een 'verbindingdienst', met als maatschappelijk doel om kennis te ontwikkelen en delen voor en door professionals die over grenzen samen werken. Voor en door 'grenswerkers' dus als:

- Kennisnetwerk: door het ontwikkelen van nieuwe kennis en toegepast onderzoek voor en door grenswerkers;
- Verbindingdienst: door het digitaal en fysiek samenbrengen van grenswerkers om kennis en ervaringen te delen;
- Maatschappelijk label: door het (activistisch) agenderen van de waarde van verschillen voor een meer verbonden en vriendelijker samenleving waarin opgaven duurzaam worden aangepakt.

SLUIT JE AAN?

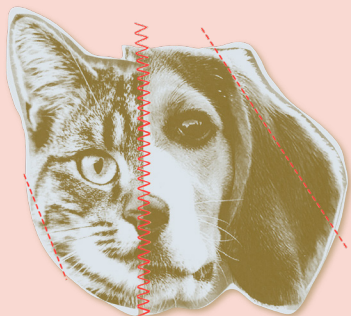
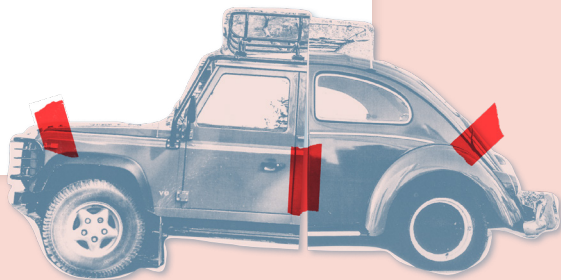
Elke professional die over grenzen samenwerkt en elke organisatie die zichtbaar investeert in grensverleggend samenwerken kan zich bij BINT aansluiten. Tientallen grenswerkers vanuit allerlei organisaties hebben zich inmiddels zichtbaar gemaakt op de website en honderden grenswerkers zijn betrokken in het bredere netwerk. Wil jij ook meedoen? Scan dan de onderstaande QR-code. Heb je ideeën voor BINT? Mail dan naar bint@deverbindingdienst.nl.

NEUWSGIERIG? NEEM EEN KIJKJE OP
WWW.DEVERBINDINGSDIENST.NL

// HOE KOM JE ER?

Netl Camping Kallumaan bevindt zich in Netl de Wildste Tuin aan de Leemringweg 19, 8317 RD Kraggenburg. Er zijn tot 24 juni 2022 wegwerkzaamheden op de N352 Zuiderringweg tussen Ens en Kraggenburg. En tot 15 juli 2022 zijn er wegwerkzaamheden op de N715 Oosterringweg tussen Kuinre en Marknesse. Kijk voor je vertrekt dus nog even op de routeplanner.

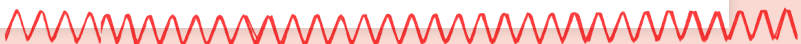
// WIE BEL JE WANNEER?

Heb je vooraf vragen of ideeën dan kun je Jesse Evers bellen op 0619078868.

Heb je ter plekke vragen of praktische zaken dan kun je Aleid Barmntlo bellen op 0682773501.

// JE VOORPRET VERHOGEN?

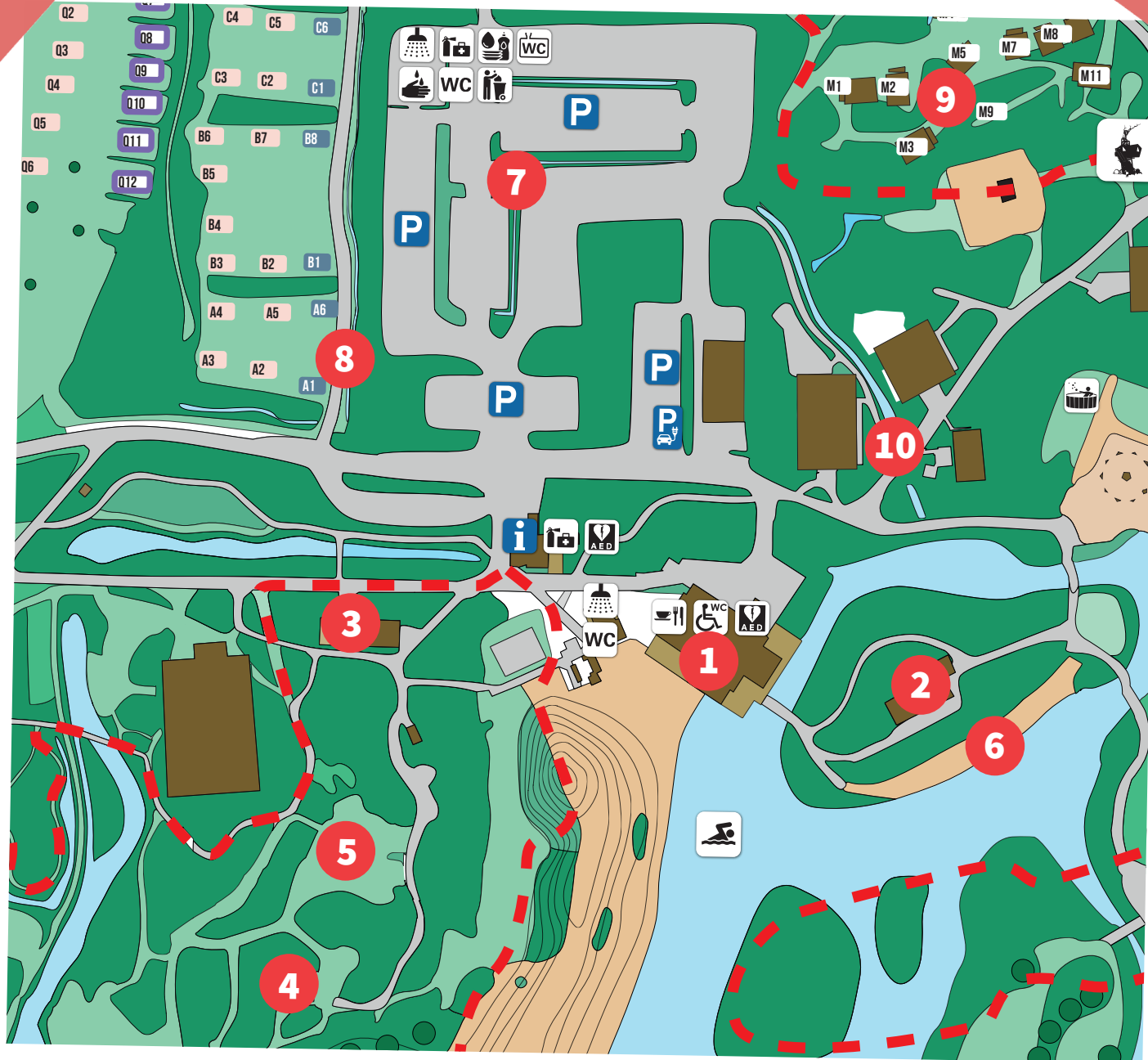
Volg ons op Instagram @bint_deverbindingdienst. En wanneer je dat nog niet gedaan hebt kun je jouw persoonlijke stijl als grenswerker testen. Bouw je eerst persoonlijke relaties? Of is een goed inzicht in de partijen en gedeelde processtappen het beste begin? Schets je een wenkend perspectief? Creëer je een setting om iets te laten gebeuren? Of benadruk je juist wat er te halen valt voor de belangrijkste partijen? Vul via de onderstaande QR code de vijftien meerkeuze vragen in en ontdek jouw stijl in samenwerken. Zo weten we tijdens de Festiverentie wie dezelfde of juist aanvullende stijlen van samenwerken heeft. Dat kan zomaar mooie matches opleveren!

VIND WAT JE NIET ZOCHT

// SOCIAL MEDIA

Van je laten horen op sociale media?!
Gebruik #Festiverentie

- 1 Bühne
- 2 Bar
- 3 Bouwhut
- 4 Babbel
- 5 Bamboebos
- 6 Beach
- 7 Parkeerplaats
- 8 Kampeervelden
- 9 Lodges
- 10 Hotels

PROGRAMMA

WAT STAAT JE ALLEMAAL TE WACHTEN? DAT LEES JE VANAF HIER!

DAG 1 (21 JUNI)

Tijd	Buhne	Bar	Babbel	Bouwhut	Bamboebos	Beach
13.00 - 13.30	13.00/13.45 PLENAIRE OPENING					
13.30 - 14.00						
14.00 - 14.30	14.00/14.45 CITY DEALS DE KRACHT VAN SAMENWERKEN	14.00/18.00 MAKE YOUR MATCH	14.00/14.45 TUSSENGASTEN JAAP DE HEER MARIEKE BLEKENMOLLEN	14.00/14.45 OPGAVEGERICHT SAMENWERKEN	14.00/18.30 WANDELING: STAPPEN ZETTEN	14.00/18.30 POLYPHONIC: VERKLEIN DE KLOOF
14.30 - 15.00	15.00/15.45 VUUSTREBELS VOOR PARTICIPATIE			15.00/15.45 SAMENWERKINGS-GEREEDSCHAP		
15.00 - 15.30						
15.30 - 16.00						
16.00 - 16.30	16.00/17.00 MENSELJKE MEERSTEMMIGHEID					
16.30 - 17.00						
17.00 - 17.30	17.15/18.00 HOE HELP IK MIJN COLLEGA'S GRENSWERKEN		17.15/18.00 TUSSENGASTEN JORINT VAN ZUYLEN LIESBETH BENDER	17.15/18.15 SYSTEMISCHE SPANNING		
17.30 - 18.00						
18.00 - 18.30		18.00/18.30 BORREL				
18.30 - 19.00		18.30/20.00 BARBECUE				
19.00 - 19.30						
19.30 - 20.00						
20.00 - 20.30		20.00/23.00 BAR		20.00/21.50 FILM: NOMADLAND	20.00/23.00 SILENT DISCO	
20.30 - 21.00						
21.00 - 21.30						
21.30 - 22.00						21.30/23.00 KAMPVUUR EN SPOKEN WORD
22.00 - 22.30						
22.30 - 23.00						

DAG 2 (22 JUNI)

Tijd	Buhne	Bar	Babbel	Bouwhut	Bamboebos	Beach
07.30 - 08.00		07.30/09.00 ONTBUT EN UITCHECKEN			07.30/13.30 WANDELING: STAPPEN ZETTEN	07.30/08.30 VERBINDING IN BEWEGING (TAI CHI)
08.00 - 08.30						
08.30 - 09.00						
09.00 - 09.30	08.15/10.15 TOPWORM: LESSEN VOOR TEAMPRESTATIES	08.15/12.15 MAKE YOUR MATCH	09.00/10.30 GRIP OP LOSLATEN: JE NIEUWE HOUVAST	09.00/10.30 DE PLEK DER MDEITE		
09.30 - 10.00						08.15/13.30 POLYPHONIC: VERKLEIN DE KLOOF
10.00 - 10.30						
10.30 - 11.00	10.45/12.15 FILOSOFIE VOOR WEERGALOZE GRENSWERKERS					
11.00 - 11.30						
11.30 - 12.00						
12.00 - 12.30	12.15/12.30 PLENAIRE AFSLUITING					
12.30 - 13.00		12.30/13.30 LUNCH				
13.00 - 13.30						

De planning van de Festiverentie zal dus vast nog wat veranderen, maar dit geeft je een beeld van wat je wanneer kunt beleven. Zo kun je je alvast bezinnen op jouw Festiverentieroute.

 HET LEVEN IS WAT JE GEBEURT

TERWIJL JE ANDERE PLANNEN MAAKT”

21 JUNI

CITY DEALS: DE KRACHT VAN SAMENWERKEN

In deze sessie gaan we aan de hand van inzichten over verschillende vormen van samenwerking in gesprek met Rowinda Appelman, landelijk programmamanager van de City Deal Kennis Maken. Deze City Deal is een initiatief waarin door heel Nederland steden samen met kennisinstellingen werken aan maatschappelijke uitdagingen. Onder leiding van Pim Nijssen gaat ze in gesprek over de ins en outs van City Deals, wat 'haar' City Deal zo succesvol maakt en hoe je dergelijke grootschalige netwerken opbouwt, onderhoudt en toekomstbestendig maakt.

Rowinda Appelman is een gedreven community manager en sociaal ondernemer met een focus op onderwijs, innovatie en diversiteit. Rowinda combineert betrokkenheid op de samenleving met onvervalst organisatorisch talent. Niet voor niks werd ze in 2018 door het FD geselecteerd in hun Top 50 meest veelbelovende talenten. Onlangs werd ze bovendien door de Obama Foundation geselecteerd als Obama Leader for Europe.

OPGAVEGERICHT SAMENWERKEN

Wil jij begrijpen waarom samenwerken zo lastig is? Wil jij de basis achter samenwerken over grenzen leren kennen? Dan is deze mini-masterclasses iets voor jou. Aan de hand van recente onderzoeken neemt onderzoeker en adviseur Martine de Jong je mee in een model om naar jouw samenwerkingspraktijk te kijken. We starten bij de opgave en schetsen het samenwerkingslandschap. Dit geeft je inzicht in jouw speelveld en tussenpositie. We gaan in op drie niveaus van samenwerken op de grens tussen binnen en buiten. En doen een korte test om te kijken op welk niveau jij het meest actief bent. Want daar waar je verschillen ervaart, kun je ook het verschil maken. Daarom kijken we tot slot naar de rol van grenswerkers en hoe zij met kleine interventies de verschillende niveaus kunnen verbinden. En wat zij nodig hebben om hun werk goed te kunnen doen.

Martine de Jong is een veelgevraagd spreker, heeft vele samenwerkingsverbanden en organisaties begeleid en duizenden professionals geholpen om effectiever samen te werken. Ze is oprichter van BINT en heeft als missie om met meer waardering voor elkaars verschillen effectievere verbindingen te leggen. Binnen TwynstraGudde bouwt zij aan het vakmanschap en aan een team van samenwerkingsprofessionals. Daarnaast werkt zij als onderzoeker aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en schrijft zij regelmatig boeken en artikelen.

VUISTREGELS VOOR PARTICIPATIE

Bijna iedereen die een initiatief wil nemen voor nieuw beleid, nieuwe regelgeving, een nieuw project of een nieuw programma kan er niet meer om heen: participatie. Participatie houdt, kort gezegd, deelnemen aan een initiatief van een ander in. Er zijn echter vaak veel partijen en personen betrokken, hun belangen zijn regelmatig tegengesteld en een initiatief hangt meestal samen met andere initiatieven. Waar begin je dan met participatie en wanneer doe je het goed? Om hierbij houvast te bieden zijn veel principes, standaarden en handreikingen verschenen. Wat is de rode draad in al deze beleidsnota's en handreikingen, wat wordt het meeste benoemd en is dit te vertalen naar vuistregels? In deze sessie nemen onderzoekers Merlijn van Hulst en Ingmar van Meerkerk je mee in zestien vuistregels die zij gebaseerd hebben op zowel praktische documenten als wetenschappelijke studies. We gaan in gesprek over welke vuistregel het meest actueel is in jouw praktijk, welke vaak over het hoofd wordt gezien, wat het lastig maakt om ze toe te passen en wat je daarop gevonden hebt.

Merlijn van Hulst is universitair hoofddocent en hoofd onderzoek van het department Public Law & Governance (Tilburg University). Hij doet onderzoek naar werkpraktijken in de governance van publieke uitdagingen. Merlijn heeft de praktijken van ambtenaren, politiemensen en intermediairs (best persons) onderzocht. Daarnaast bestudeerde hij het vertellen van verhalen in het lokaal bestuur en bij de politie.

Ingmar van Meerkerk is universitair hoofddocent binnen het departement Public Administration and Sociology (Erasmus University Rotterdam). Hij doet onderzoek naar verbindende personen en grenswerkers in interactieve governance praktijken, in het bijzonder participatie, burgerinitiatieven en publiek-private samenwerking. In 2018 publiceerde hij het boek 'Boundary Spanners in Public Management and Governance; An Interdisciplinary Assessment'.

SAMENWERKINGSGEREEDSCHAP

In de bouwhut liggen allerlei werkplaten, scans, tools en modellen voor je klaar om aan de slag te gaan met jouw samenwerking. Of het nou gaat om het formuleren van de opgave, het in kaart brengen van issues en belangen, het opsporen van faal- en succesfactoren of het omgaan met spanningsvelden; er is vast een stukje gereedschap te vinden. Hier kun je tussen de sessies door zelf aan de slag. In de middag van dag 1 maakt Pim Nijssen je hier wegwijs. Je kunt je vraag of casus inbrengen en samen zoeken naar een passende aanpak. Zo ga je naar huis met misschien wel een hele concrete interventie voor jouw samenwerking!

TUSSENGASTEN

Reeds een klassieker op nationale televisie sinds 1988, is Zomergasten een televisieformat op de grens van komkommertijd en de vooravond van een nieuw seizoen. En juist in dat vacuüm lukt het Zomergasten te verdiepen en te verbeelden. Nou, wij dachten: laten we dit format vertalen naar de Festiverentie. Kom langs voor een unieke aftrap van onze eigen 'Tussengasten'. In Tussengasten gaan wij in gesprek met grenswerkers en proberen wij ons in hun perspectief op grenswerk te verplaatsen. Een diepte-interview in intieme setting, zittend op een kussentje kun je luisteren naar gesprekken over de wezensvragen die grenswerken met zich meebrengt. Want hoe is het om altijd op de grens van organisaties, teams of disciplines te zijn? Ben je dan echt anders dan je collega's? Wat maakt het werken op grenzen iets om aan of af te raden? Tegen welke dilemma's loop je aan? Heeft het met je persoonlijkheid te maken of grenswerken bij je past of kan grenswerken ook jouw persoonlijkheid veranderen? Aan de hand van iets dat de Tussengast inspireert - een muziekfragment, kunstobject, een beeld of een tekst - verkennen we op welke grens onze tussengast zich begeeft, hoe dat zo gekomen is en hoe het voelt om een grenswerker te zijn.

De eerste tussengast is Jaap de Heer. Als directeur van het Bangladesh Delta Plan 2100 is hij expert geworden in cross-culturele samenwerkingsvaardigheden. Waar je in Nederland als directeur gewoon mee kunt brainstormen en ideeën kunt opperen, richten Bangladeshi zich sterk op wat de leider zegt, wat als waar en vaak als opdracht wordt beschouwd. En dat zijn niet de enige culturele verschillen die Jaap ervaart, want hij geeft leiding aan een internationaal consortium van vele organisaties. Hij wisselt in zijn aanpak tussen afstand houden (op de grote lijnen) en betrokkenheid (op de persoon) met als feedback: *"you are the first one who talks with us instead of about us"*. Jaap beweegt als socioloog tussen ingenieurs. Ook bewoog hij zich als bijzonder hoogleraar strategie en verandering aan de VU jarenlang tussen de wereld van de wetenschap en de consultancy.

De tweede tussengast is Jornt van Zuylen. Hij heeft letterlijk een dubbelfunctie aan twee kanten van de grens. Hij werkt aan innovatie en burgerparticipatie bij zowel het ministerie van BZK als bij de gemeente Den Haag. "Ik ben een druk mannetje met veel ambities om de lokale democratie te vernieuwen. Ik heb veel kennis over lokale en landelijke innovatieve projecten. Ik hou ervan om met andere enthousiaste mensen door te denken over nieuwe vormen, nieuwe projecten. Ik werk hard, denk snel en wil graag vooruit. Ben soms wat ongeduldig en loop weleens te ver vooruit. Ben een denker en een doener, maar vooral iemand die gemeenten wil inspireren om te laten zien dat het ook anders kan".

Liesbeth Beneder is adviseur bij TwynstraGudde. Interviewen vindt zij één de leukste dingen die er is. Zij organiseert onder meer Bezie(l) je vak sessies waarin ze professionals interviewt over hun vak en de lastige dilemma's waar zij mee te maken krijgen in hun werk. Met als doel om ruimte te maken om deze soms gevoelige thema's bespreekbaar te maken met collega professionals.

Ook **Marieke Blekemolen** is als adviseur werkzaam bij TwynstraGudde. Als evaluator en onderzoeker van samenwerkingsverbanden is zij nieuwsgierig naar de verhalen en emoties die schuilgaan achter de schijnbare rationele wereld van samenwerkingsovereenkomsten en beleidsnota's. Ze interviewt regelmatig professionals en bestuurders om hen te laten reflecteren op hun dagelijkse praktijk.

MENSELIJKE MEERSTEMMIGHEID

Abdelkader Benali vertelt in een lezing zijn perspectief op meerstemmigheid. Want mensen dragen meer dan één verhaal in zich. Volgens Abdelkader lijkt het in deze wereld wel alsof wie snel tot een oordeel komt, wie zwart-wit denkt, wie hard toeslaat het meest succesvol is. En wie twijfelt, wie tijd nodig heeft om na te denken, wie niet wil toegeven aan de keuzedwang, zwak is. Als romanschrijver draait Abdelkader dit om. Hij gaat in op het leren kennen van elkaars perspectief, op de waarde van en/en-keuzes en op het leren omgaan met de spanningen die de verschillen in perspectief met zich meebrengen. Hij neemt ons mee in hoe je in een verhaal de spanning tussen personages kunt opbouwen en afbouwen en wat dat ons kan leren over samenwerken.

Abdelkader Benali is een bekende schrijver en programmamaker. Zijn boeken zijn meerdere malen onderscheiden met prestigieuze literaire prijzen als de Geert-Jan Lubberhuizenprijs voor zijn debuutroman en de Libris Literatuurprijs voor zijn roman De Langverwachte. Hij schreef voor NRC/Handelsblad, The Guardian en The New York Times stukken over de migratie, de multiculturele samenleving en de rol van religie in de samenleving. Benali kijkt naar maatschappelijke ontwikkelingen als een schrijver wat betekent dat hij oog heeft voor het detail en het grote verhaal. Niets ontsnapt hem. Als spreker werkt Abdelkader Benali op basis van gevoel en passie; hij zet zich in voor wat hij belangrijk vindt. Daarbij kijkt hij verder en gaat hij de diepte in; hij deelt niet alleen zijn eigen verhaal, maar gaat ook op zoek naar het verhaal van anderen.

HOE HELP IK MIJN COLLEGA'S GRENSWERKEN?

Samenwerken kun je leren van experts, in de praktijk, tijdens een training of op onze Festiverentie, natuurlijk! Maar na een dergelijk leermoment keer jij misschien met een zak vol nieuwe inzichten, ideeën en energie terug in je eigen organisatie. En dan blijkt dat je collega's, managers of het beleid nog stappen achterliggen. Voel jij de verantwoordelijkheid of heb jij een rol om jouw collega's mee te nemen in de nieuwe manieren van samenwerken? Kom dan langs bij deze sessie voor 'interne trainers'. Hier bespreken we met elkaar manieren die jou kunnen helpen om de eigen organisatie mee te krijgen en vooral ook hoe je een rol als interne trainer kunt vervullen. Hoe verhoud je je tot collega's? Welke werkvormen kies je? Hoe motiveer je? Welke dilemma's ervaar je? Het wordt immers steeds vaker verwacht van grenswerkers, zoals participatieprofessionals, gebiedsmanagers of procesbegeleiders, dat zij niet alleen zelf de verbinding leggen, maar vooral ook collega's helpen om dat zelf te leren doen.

De sessie wordt geleid door twee koplopers op het gebied van intern trainen van de provincie Gelderland. Kom langs voor een sessie over hoe je als 'interne trainer' je eigen collega's kunt helpen in het opzoeken van grenzen, het omgaan met spanningen en het werken tussen binnen en buiten. De provincie Gelderland wil een lerende organisatie zijn. Ze heeft daarom een poule van interne trainers en procesbegeleiders. Samen met Martine de Jong van TwynstraGudde hebben Marie-Jose Ruiken en Irma Huis in 't Veld de training 'Tweebenig spelen' specifiek voor Gelderland ontwikkeld en geven deze zeer frequent aan hun collega's en samenwerkingspartners.

Marie-José Ruiken is een ervaren trainer en procesbegeleider. Ze geeft trainingen op uiteenlopende terreinen van procesregie en projecten tot programma's. Daarnaast is zij gepokt en gemazeld in het begeleiden van teams met hun ontwikkelingsvragen.

Irma Huis in 't Veld is een ervaren trainer, procesbegeleider en insightspractitioner. Trainingen geeft ze vaak samen met Marie-José als gouden duo. Ze begeleid teams op verschillende niveaus: van stafafdelingen tot strategische teams en van medewerkers tot bestuurders.

FILM: NOMADLAND

De veelbekroonde film Nomadland (2020) gaat over mensen die leven aan de rand van een samenleving in transitie. Mensen die hun vertrouwde huis en haard hebben (moeten) verlaten om als moderne nomaden door het leven te gaan. Wat lijkt op een in-en-in triest verhaal over gebrek aan binding en thuis is tegelijkertijd een ode aan de vele levenskunstenaars die er desondanks het beste van maken en elkaar opzoeken op en over de grens van het bekende. Die overal thuis kunnen zijn en die bekenden altijd weer een keer terugzien.

SILENT DISCO

Na een middag verdieping en inspiratie kun je in de avond lekker los. In het ritme of uit het ritme. Dat maakt niet uit. Dans werkt verbindend en ontladend. Dus stil je danshonger en ervaar een dansconnectie met je danspartner(s). Laat zien welke moves je in huis hebt and dance your (mid) life away!

SPOKEN WORD

Oukje van Merle is adviseur, social designer en spoken word artiest. Op de Festiverentie zal zij rondlopen als deelnemer en toehoorder. Ze is op zoek naar dat wat zich in de marge van jullie interacties afspeelt. Vaak concluderen we een workshop of sessie met de belangrijkste lessen, kansen en uitdagingen. Oukje gaat juist op zoek naar de onbedoelde slagzinnen, emoties en metaforen die duiding en lading geven aan onze werkelijkheden. Met het woord onder haar arm zal ze terugblikken op de Festiverentie. Kijk voor meer werk van Oukje op www.binnenstebuitenruimte.nl.

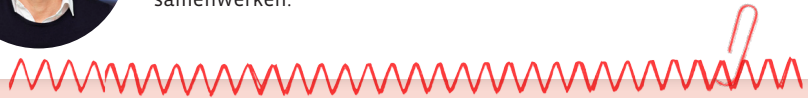

SYSTEMISCHE SPANNING

Samenwerken is spannend, want samenwerken legt verschillen bloot. Verschillen tussen mensen en tussen organisaties. Die verschillen maken samenwerken waardevol en leuk, maar soms ook ongelooflijk ingewikkeld. Want hoe kan het toch dat een samenwerking ondanks de gedeelde ambitie niet lekker loopt? Of: Waarom wordt er bij belangrijke besluiten toch steeds weer geëscaleerd? En, hoe komt het toch dat ik het gevoel krijg dat X niet écht instapt? Soms zijn oorzaken voor deze problemen eenvoudig te vinden en vlot te verhelpen. Maar problemen kunnen ook hardnekkig zijn en patronen repeterend. In die gevallen kan een systemisch bril helpen. Tijdens deze workshop onderzoeken we een concrete samenwerking vanuit systemisch perspectief. We gaan aan de slag met een opstelling om te onderzoeken waarom het probleem een probleem is en waar symptomen een oplossing voor zijn. We dalen af naar de onderstroom om de bovenstroom te begrijpen.

Pim Nijssen is partner bij TwynstraGudde. Hij helpt organisaties beter samenwerken. Als adviseur, trainer of coach. Hij helpt bij het bouwen, verbeteren of evalueren van samenwerkingsverbanden of het opleiden van professionals voor de vaardigheden die nodig zijn om goed te kunnen samenwerken.

22 JUNI

VERBINDING IN BEWEGING

Bewegen, balanceren, dansen. Een workshop Tai Chi: Hoe blijf je in balans onder spanning? Hoe beweeg je mee zonder weg te denken? Hoe schuurt iets zonder te wrijven? Dat is de kracht van Tai Chi. Een bewegingskunst die gaat over verbinding in beweging, over zelfbeheersing en respect voor de ander en over strijd zonder agressie. Brilljante vaardigheden voor een grenswerker, die voortdurend spanningsvelden ervaart. Deze kunst, ook wel bekend als “schaduwboksen”, hoort natuurlijk thuis op een evenement met de langste schemering van het jaar. Maar het is vooral heel fijn wakker worden. Gegeven door Michel van Unen, belooft dit een rustgevende en bewegelijke start van de tweede dag te worden.

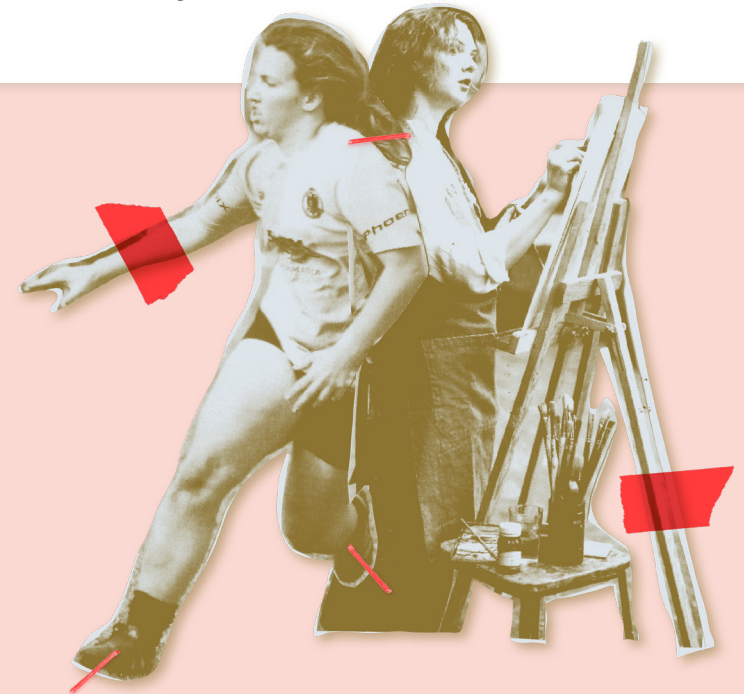
Michel van Unen is in het dagelijks leven zelf ook grenswerker: overdag stedenbouwkundige voor de Gemeente Apeldoorn en in de overige uren Tai Chi en Qigong-docent. Tai Chi heeft Michel zelf op veel vlakken geholpen beter te functioneren en hij wil deze inzichten nu overbrengen op jullie. In Michels eigen woorden: “Heerlijk ontspannen de dag beginnen met wat oefeningen en aandacht voor jezelf”. Klinkt toch heerlijk?

TOPVORM: LESSEN VOOR TEAMPRESTATIES

“We all stand on the shoulders of giants” is een bekende uitspraak als het gaat over het waarderen van prestaties. Maar klopt dat wel? Door zo naar prestaties te kijken lijkt het nog steeds vooral een eigen verdienste. Wat als we elke prestatie zien als een collectieve prestatie? Wat betekent dat voor hoe wij prestaties waarderen en evalueren? Topprestaties leveren doet iedereen op zijn eigen manier, maar niemand kan dat alleen. Al lijken we dat in onze huidige prestatie maatschappij nog wel eens te vergeten. In deze workshop gaat Maarten Janssen, samen met Kim Putters auteur van het boek Topvorm, hier graag verder op in. We delen lessen uit het boek – een onderzoek onder topsporters en zorgbestuurders naar wat er voor topprestaties nodig is – en doordenken samen de consequenties van een deze andere blik op presteren. Wat betekent deze collectieve blik op presteren voor hoe we omgaan met talentontwikkeling en samenwerking? Maar ook, wat is er voor nodig om een goede collectieve presteerder te zijn? Hoe kom je samen in topvorm? Aan de hand van deze en andere vragen maken we zichtbaar wat bij topprestaties vaak onzichtbaar blijft en leren we anders naar topprestaties te kijken, ook die van onszelf.

Maarten Janssen is programmadirecteur, onderzoeker en opleider bij Erasmus Centrum voor Zorgbestuur aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam. In zijn werkzaamheden verbindt hij wetenschap, praktijk en onderwijs rondom thema's als innovatie, leiderschap, governance en samenwerking.

GRIP OP LOSLATEN: JE NIEUWE HOUVAST

In deze workshop gaan we in op de kracht van het overbruggen van afstanden door oud zeer los te laten en nieuwe mogelijkheden voor een betere toekomst open te verwelkomen. Als eerste onderdeel van de workshop presenteert Bart Wilffert de resultaten van een recent Participatief Actie Onderzoek (PAO) over Arbeidsmigranten met de doelstelling "Saamhorigheid". Dit was onderdeel van het programma 'Grip op Loslaten' van het A&O-fonds. Na deze praktijkcasus verkent Bart samen met Marjoeska Vrees wat grip op loslaten voor hen en voor jou persoonlijk betekent. Hierbij nemen ze je mee in de toegepaste doeltreffende nieuwe methodiek van de 'PAO-pijl & boog'. De methodiek is onder andere succesvol ingezet bij het klaarstomen van ambtenaren voor een gemeentefusie. Ervaar dat ook voor jou grip op loslaten je nieuwe houvast kan worden.

In het dagelijks leven werkt **Bart Wilffert** bij de gemeente Brielle (special enforcement officer) en is **Marjoeska Vrees** therapeut in traditionele Chinese geneeswijzen. Daarnaast staan zij bekend als de Boogschutter van Brielle en Vrouwe Vitalia. 1 april 1572 hebben zij de Noorderlichtpoort geopend en Den Briel bevrijd. In de lente van 1600 zijn zij met zeilschip 'De Liefde' naar het Verre Oosten gereisd. Een aantal eeuwen hebben zij zelfs ten Zuiden van de evenaar van alles onderzocht en vooral het goede behouden om verder mee te bouwen. Sinds 1999 delen zij hun grenzeloze synergie van oosterse wijsheid en westerse wetenschap.

DE PLEK DER MOEITE

Ga je mee naar een plek die de moeite waard is? Een plek waar het zowel stroomt als rustig en kalm is. Een plek tussen zoeken en vinden, tussen denken en voelen, tussen binnen en buiten. Wij gaan spelen met grenzen. Grenzen tussen mensen. Grenzen aan jezelf. Kun je bij jezelf blijven als de ander dichterbij komt of juist verdwijnt? Kun je jezelf uitnodigen, toestaan te ervaren wat er gebeurt bij jou, in je lijf, in contact met een ander? Als grenswerker sta je immers altijd tussen allerlei verschillende mensen in. Hoe doe je dat? En wat doet dat met jou? Wat gebeurt er dan in jou? Met wat ogenschijnlijk eenvoudige, maar fijne oefeningen nemen Niels en Hanna je mee op een ontdekkingsstocht van hoofd, hart en buik. Onbegrensd en juist binnen veilige grenzen. Terug of juist vooruit naar de essentie, jouw essentie van waaruit je verbindt met jezelf en met anderen.

Niels Vrije onderzoekt in zijn werk de kracht en kwetsbaarheid van professionals. Hoe gaan professionals om met dilemma's en spanningen in het vak. Hij volgde verschillende opleidingen in systemisch werken, lichaamswerk en mannengroepen. Niels is allround adviseur en omgevingsmanager waarbij hij altijd op zoek gaat naar de constructieve dialoog. Samen verder komen dan alleen.

Hanna Rentmeester houdt ervan echte hartsverbinding te maken met mensen, zodat alles en iedereen er helemaal mag zijn. Dat doet ze bijvoorbeeld in haar werk als het gaat om leiderschapsvraagstukken, proces- of strategisch omgevingsmanagement via TwynstraGudde. Daarnaast heeft ze haar RYS-500 yoga-opleiding afgerond (hatha/pralaya), meditatie trainingen gevolgd bij Jan Geurtz en is ze op ontdekkingsstocht in de wereld van tantra. De rode draad in dit alles is: verbinding, met jezelf en daarmee met de ander.

FILOSOFIE VOOR WEERGALOZE GRENSWERKERS

Over Socrates, de eerste bekende Westerse filosoof, werd gesteld dat hij vanuit een 'a-topos' ('niet bestaande plek') sprak: hij was letterlijk niet te plaatsen, omdat hij zich niet vereenzelvigde met één perspectief of standpunt. In die zin zijn jullie als grenswerkers ook 'a-topos'. Jullie bewegen je tussen verschillende verbanden, organisaties en teams en zijn nergens vast te pinnen. Dit is jullie kracht en ook een valkuil. Tijdens deze interactieve sessie neemt filosoof Lammert Kamphuis je mee langs enkele verrassende inzichten uit de filosofie die je kunnen helpen bij het bewegen op grensvlakken. Zo daagt hij je uit de ideeën van Jürgen Habermas over instrumentalisering toe te passen op jouw praktijk. Hij introduceert een model om op een constructieve manier spanningsvolle onderwerpen ter sprake te brengen. Hij neemt je mee in het idee over 'transitiewoede' van de Amerikaanse filosofe Martha Nussbaum over het ten positieve inzetten van je irritaties. Hij nodigt je uit te puzzelen met je deugden in de geest van Aristoteles. En hij benadrukt het belang van de mens als homo ludens ('spelend wezen') en wat dit betekent voor jou als professional. Laat je verrassen door deze toegankelijke manier van filosoferen en ga verrijkt met concrete tips en oefeningen uit de filosofie weer aan het werk in jouw tussenruimte!

Lammert Kamphuis is een bekende filosoof, bestsellerauteur en spreker. Het is zijn missie om zoveel mogelijk mensen te laten ervaren hoe filosofie ze kan helpen in het dagelijkse leven. Lammert is een veelgevraagd spreker in het bedrijfsleven, sprak meerdere malen voor volle zalen op Lowlands, is hoofddocent bij The School of Life Amsterdam en was huisfilosoof bij 5 Uur Live op RTL4. In 2018 kwam 'Filosofie voor een weergaloos leven' (De Bezige Bij) uit en werd al snel een bestseller. De vertaalrechten zijn inmiddels verkocht aan Duitsland, Zuid-Korea en Spanje. Nouveau noemde hem "een van de meest inspirerende sprekers van het moment."

BEIDE DAGEN DOORLOPEND

JEZELF DOOR MIJN LENS

Hoe kijk jij naar jezelf? Weet je hoe anderen jou zien? En hoe wil je zelf eigenlijk door een ander gezien worden? Kijk door mijn camera naar jezelf. Als een soort zelfonderzoek. Want samenwerken is mensenwerk. Met jouw persoonlijke stijl teken jij de omgeving, terwijl omgekeerd de omgeving ook jou tekent. Je bent een betere samenwerkingspartner als je weet wie je bent. Daar kan deze portretsessie bij helpen! Kom naar de Bar en trek mij aan mijn jasje of ik doe dat bij jou. Ik maak dan een portretfoto van jou als grenswerker. We bespreken hoe jij bent in een samenwerking: hoe verbind jij, wanneer laat jij jezelf echt zien, wat vind je (niet) mooi aan jezelf, heb je een open of gesloten houding, ben je direct of indirect, ligt je aandacht bij jezelf of bij de ander? Hierop pas ik jouw foto aan en krijgen we een persoonlijk beeld van jou als grenswerker. Na de festivarentie krijg je jouw portretfoto toegestuurd, zodat je hiermee je profiel kunt laden en deze kunt delen met anderen.

Mijke van de Noort is portretfotograaf en adviseur bij TwynstraGudde. Zowel in haar advieswerk als in de fotografie is Mijke geïnteresseerd in het gedrag van mensen. Mensen omschrijven haar als nieuwsgierig en rustig. Van nature vraagt ze altijd door om te achterhalen wat de achterliggende drijfveer of reden voor een bepaald gedrag of situatie is. Dit prikkelt mensen om te reflecteren en een stapje verder te komen. Een blik door haar lens geeft foto's die de schoonheid van mensen vastleggen, terwijl ook het persoonlijke verhaal verteld wordt.

WANDELING: STAPPEN ZETTEN

Filosoof Friedrich Nietzsche, zei het al eens: alle echte grootse ideeën komen pas tijdens het wandelen naar boven drijven. Deze wandeling door het grootste bamboebos van de Benelux kun je alleen volgen of samen met een wandelpartner doen. Je struint langs meertjes, hoort kikkers en trekt een spoor door het zand. Onderweg nodigen we je uit om letterlijk en figuurlijk stil te staan bij verschillende momenten in je leven, waarin samenwerking een belangrijke rol speelde. Momenten waarop je met trots en blijdschap terugkijkt, waar je soms 's nachts nog van wakker schrikt of momenten waar je veel van hebt geleerd. De wandeling start bij de lachspiegels voor de Bühne en neem een kaartenset mee die je de weg zal wijzen of doet afdwalen in het geheugen. En vergeet niet dat de reis vaak zelf de bestemming is!

POLYPHONIC: VERKLEIN DE KLOOF

Er wordt veel gesproken over de kloof tussen overheden en burgers. Denk aan krantenkoppen als 'Hoe overheid en burger elkaar kwijtraakten'(NRC), 'De eeuwige kloof tussen burger en politiek' (Trouw) of 'De kloof tussen overheid en burger wordt bijna continu gepeild' (Volkskrant). En misschien heb je zelf ook wel een ervaring waarin dit pijnlijk duidelijk werd. Als professional of als burger. Een kloof voelt als een onoverbrugbaar, gapend gat. Maar 'een kloof' is maar één manier om het te hebben over een grens. Met Polyphonic onderzoeken Jip Geven en Iris van Genuchten de dynamiek van macht en zij verkennen hoe design dingen in beweging kan brengen.

Ze maken daarbij gebruik van fysieke bouwstenen. Dit helpt om verbanden inzichtelijk te maken, te herschikken en zo deze 'kloof' te ervaren en taal te geven. Wat als je even in de schoenen van de burger, de patiënt of de huurder gaat staan? Hoe zou jij je bewegen in deze context? Onderzoek samen met Jip en Iris wat er kan gebeuren als je op een andere manier kijkt naar de relatie tussen een institutie en de burger. Kunnen we gezamenlijk nieuwe woorden of beelden vinden? Kan de kloof een ander soort grensovergang worden? En wat betekent dit voor jouw organisatie? Polyphonic kun je vinden op de Beach. Daar kun je alleen of samen met anderen een casus inbrengen.

Jip Geven is een relaties onderzoekende – nieuwsgierig bevragende – in concept verbeeldende ontwerper, afgestudeerd aan Design Academy Eindhoven. Haar werk laat mensen op een andere manier kijken of met andere zintuigen ervaren. Door samen te werken met adviseurs van TwynstraGudde binnen de adviesgroep Overheid en Organisatie wil ze kracht van ontwerpers en adviseurs bundelen voor een kleinere kloof.

Iris van Genuchten is afgestudeerd als antropoloog en heeft altijd het snijvlak tussen antropologie en ontwerp opgezocht. In haar werk als adviseur bij TwynstraGudde combineert ze overheidsvraagstukken met een ontwerpende manier van denken. Het startpunt daarbij zijn maatschappelijke waarden. Iris verwondert zich over de vraag hoe de belevingswereld van mensen, geraakt door zulke waarden, zich verhoudt tot hoe organisaties georganiseerd zijn. Ze doceert onder andere de masterclass Design Thinking bij Nyenrode Business University.

MAKE YOUR MATCH

Iedereen kent het wel: het bord in de supermarkt met de blauwe kaartjes waar je je oude spullen en nieuwe diensten kunt aanbieden en waar je mensen kunt vragen om hulp in je huishouden of met je leven. Op de festiverentie hebben we onze eigen variant. Een Matchmakingsbord waar je kunt aangeven wat je idee of vraag is en wat je denkt te kunnen betekenen voor anderen, zowel op de festiverentie als daarna. Heb je hulp nodig bij een pittig participatievraagstuk? Loop je rond met een super goed idee en zoek je mensen om het uit te voeren? Ben jij een begenadigd trainer met ruimte in de agenda? Of zie jij andere mogelijkheden? Schrijf het op een kaartje, hang het op het bord en wie weet vertrek je met nieuwe inzichten en contacten.

Bouke Nederhof is onze matchmaker. Hij verbindt ter plekke allerlei mensen en wensen, zodat een nieuwe samenwerking kan ontstaan. Dat doet hij ook in zijn werkzame leven als programmamanager bij TwynstraGudde. Hij vertrekt altijd vanuit de opgave. Hij ondersteunt door advies, training en coaching op verschillende lagen in de organisatie: bestuur, directie, management, project- en programmamangement en hun teams. En dat doet hij op een nuchtere, humorvolle en pragmatische manier.

VAN ACHTER DE SCHERMEN

EEN HOOP MENSEN STAAN NIET OP HET PODIUM, MAAR ZIJN ONMISBAAR BIJ DE ORGANISATIE VAN DE BINT FESTIVERENTIE:

- JESSE EVERS
- ALEID BARMENTLO
- NATASJA BOUMAN-HOLTHUIZEN
- JOSHUA COHEN
- SIGER SMIT
- MAAIKE LEPPINK
- ANNEMARIE STEENHUIS
- LEONIEKE VAN DORDRECHT
- MARIJKE BLOEMENDAL
- MARIJE VERCOELEN
- EEFKE RAI
- DAN KAMMINGA
- FRANK VAN ES
- BAS KREUNING
- JEANINE NIEUWENHUIS
- RICHARD GEIJTEMAN
- JOOST NIJHOF
- ROEL KOEKKOEK
- ESTHER VAN KOOT
- KIM DOPPENBERG

// OM NIET TE VERGETEN

Lined area for notes, consisting of 18 horizontal dashed lines.

**TOT OP
DE GRENS!**